

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY

SET – A

First Year of Five Year Law Course

B.A. LL.B. (Semester –I)

CE 0101 : GENERAL ENGLISH

(2023 Pattern)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions :-

- 1) Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 20 marks.
- 2) Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 15 marks.

Part - A

(2 x 20 = 40)

- Q.1 Write an essay in about 200 words on any one of the following topics.
- a) My Wish to Become a Lawyer.
 - b) Advantages and Disadvantages of Mobile Phones.
 - c) Laws for Women in India.
- Q.2 Explain Simple, Compound & Complex Sentences along with examples.
- Q.3 Write a Book Review on the Novel or Autobiography or Biography that you have read.
-

Part – B

(2 x 15 = 30)

- Q.4 Explain word formation processes along with the examples.
- Q.5 Explain Reading Techniques and its types.
- Q.6 Justify PQIRST Method of study skills.

~~SECRET~~

AhmednagarJilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

New Law College, Ahmednagar
And

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

B.A. LL.B. I (Semester- I)
(2023 Pattern)

BA0102 General Principles of Political Science

Max.Marks:70

Time: 3Hours.

Instructions to the candidates:

1) *Figures to the right indicate full marks.*

PART-A

Q1) Answer any two the following questions. (Essay type)

[30]

- 1) Discuss the behavioral approach to the study of political science.
- 2) What is mean by state? Explain the essential elements of the state.
- 3) Define sovereignty. Explain the features and the types of sovereignty.
- 4) Explain the features, merits and demerits of unitary government.

PART-B

Q.2) Answer any three of the following questions. (Essay type)

[30]

- 5) Explain the meaning and scope of political science.
- 6) Explain the principles of separation of powers.
- 7) Explain the features of democracy.
- 8) Explain Aristotle's classification of the governments.
- 9) Explain the functions of political parties.

PART-C

Q.10) Answer any two of the following questions. (Short notes)

[10]

- A) Significance of political science
- B) Interrelation between legislature and executive in india
- C) Presidential government
- D) Single political party system

B.A. LL.B. I (Semester-I)
(2023 Pattern)

BA0102 General Principles of Political Science
Max.Marks:20

Time: 3Hours.

Instructions to the candidates:

1) Figures in the right indicate full marks.

PART-A

[30]

- Q1) Answer any two of the following questions. (Essay type)
- 1) Discuss the behavioral approach to the study of political science.
 - 2) What is meant by state? Explain the essential elements of the state.
 - 3) Define sovereignty. Explain the features and the types of sovereignty.
 - 4) Explain the features, merits and demerits of unitary government.

PART-B

[30]

- Q2) Answer any three of the following questions. (Essay type)
- 1) Explain the meaning and scope of political science.
 - 2) Explain the principles of separation of powers.
 - 3) Explain the features of democracy.
 - 4) Explain Aristotle's classification of the governments.
 - 5) Explain the functions of political parties.

सेट-1

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे,
न्यू लॉ कॉलेज, अहमदनगर
आणि

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. एल. एल. बी. -प्रथम वर्ष

सत्र-प्रथम

विषय- राज्यशास्त्राची मुलभूत तत्त्वे

वेळ- ३ तास

एकूण गुण- ७०

भाग - अ

३०

1. राज्यशास्त्राच्या अभ्यासाचा वर्तनवादी दृष्टीकोन स्पष्ट करा.
2. राज्य म्हणजे काय? राज्याचे मुलभूत घटक स्पष्ट करा.
3. सार्वभौमत्व म्हणजे काय? सार्वभौमत्वाची वैशिष्ट्ये आणि प्रकारस्पष्ट करा.
4. एकात्म शासनपद्धतीची वैशिष्ट्ये, गुण आणि दोष स्पष्ट करा.

भाग-ब

३०

5. राज्यशास्त्राचा अर्थ व व्याप्ती स्पष्ट करा.
6. सत्ताविभाजन सिद्धांताची तत्त्वे स्पष्ट करा.
7. लोकशाहीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
8. अॅरिस्टॉटलने शासनसंस्थेचे केलेले वर्गीकरण स्पष्ट करा.
9. राजकीय पक्षांची विविध कार्ये स्पष्ट करा.

1. राज्यशास्त्राचे महत्व
2. भारतातील कायदेमंडळ आणि कार्यकारी मंडळ यांतील आंतरसंबंध
3. अध्यक्षीय शासनपद्धती
4. एक पक्ष राजकीय पक्षपद्धती

Set- 1

B.A. LL.B. (Semester- I)

(FIRST YEAR OF FIVE YEAR LAW COURSE)

BA 0103 General Principles of Economics

(2023 Pattern)

Time:3Hours. Max.Marks:70

Instructions to the candidates:

- 1) *Figures to the right indicates full marks.*
- 2) *Give Diagrams wherever necessary.*

Q1) Answer the following questions (Essay Type) (Any 02) [30]

- A) Explain the law of supply with its illustration.
- B) Explain the law of variable proportion for the short run production function.
- C) Explain in detail price and output determination under monopoly.
- D) Explain classical and Keynesian western economic thoughts.

Q2) Answer the following questions (Essay type)(Any 03)[30]

- A) Explain definitions of economics along with its importance.
- B) Give some contribution of Nobel laureates to economics.
- C) Explain elasticity of demand with its types.
- D) Explain functional and personal distribution of income.
- E) Explain significance of resources and their scarcity.

Q3) Answer the following questions (short notes)(Any 02)[10]

- A) Development economics and welfare economics
- B) Average cost, marginal cost and total cost
- C) Trust
- D) Modern Indian economic thoughts Dr. B.R. Ambedkar

सेट- 1

बी.ए. एलएल.बी. (सत्र - पहिले)

(पाचवर्षांच्याकायद्याच्या अभ्यासक्रमाचे पहिले वर्ष)

BA 0103 अर्थशास्त्राची सामान्यतत्त्वे (2023 नमुना)

वेळ: 3 तास. कमालगुण: 70

उमेदवारांना सूचना:

१) उजवीकडील आकडेपूर्ण गुणदर्शवतात.

२) आवश्यक तेथे आकृती द्या.

Q1) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंधप्रकार) (कोणतीही 02) [३०]

अ) पुरवठ्याचा नियमत्याच्या उदाहरणासह स्पष्ट करा.

ब) शॉर्टरन प्रोडक्शन फंक्शनसाठी व्हेरिएबल प्रोपोर्शनचा नियम स्पष्ट करा.

क) मक्तेदारी अंतर्गत किंमत आणि आउटपुट निर्धारणतपशीलवार स्पष्ट करा.

ड) शास्त्रीय आणि केनेशियन पाश्चात्य आर्थिक विचार स्पष्ट करा.

Q2) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंधप्रकार) (कोणतीही 03) [३०]

अ) अर्थशास्त्राचे महत्त्व व्याख्या स्पष्ट करा.

ब) अर्थशास्त्रातील नोबेल पारितोषिक विजेत्यांचे काही योगदान द्या.

क) मागणीची लवचिकता त्याच्या प्रकारांसह स्पष्ट करा.

डी) उत्पन्नाचे कार्यत्मक आणि वैयक्तिक वितरण स्पष्ट करा.

ई) संसाधनांचे महत्त्व आणि त्यांची कमतरता स्पष्ट करा.

Q3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (लहान नोट्स) (कोणतीही 02) [१०]

अ) विकास अर्थशास्त्र आणि कल्याणकारी अर्थशास्त्र

ब) सरासरी खर्च, किरकोळ खर्च आणि एकूण खर्च

क) ट्रस्ट

ड) आधुनिक भारतीय आर्थिक विचार डॉ. बी.आर. आंबेडकर

SET-I
F.Y.B.A.LL.B.
B.A-104:GENERAL PRINCIPLE'S OF SOCIOLOGY
(2023 CBCS Pattern) (semester-I)

Time:3Hours]

[Max.Marks:70]

Instructiontothecandidates:

- 1)Answer any TWO questions Form part A. Each in part A is for 15 marks.*
- 2) Answer any THREE questions from part B. Each question in part B is for 10 marks*
- 3) Answer question No.10 from part C as directed. The question No.10 is for 10 marks.*

Part- A(30 Marks) (2x15)

- Q.1) Explain the significance of sociology.
- Q.2) Elaborate values and norms
- Q.3) Discuss the relationship between community, individual and culture.
- Q 4) How caste and class system is a part of social stratification.

PartB(30Marks (3X10=30)

- Q.5)Define the family what are the functions of family?
- Q.6) Discuss the social control and means of control?
- Q.7) Elaborate the differences between societies
- Q.8) What is Socialization? Explain the agencies of socialization.
- Q.9) Explain social mobility with its forms

Part – C

Q10)Write Short notes (Any Two)

[2X5=10]

- 1) Define Social movement
- 2) Define Social Control
- 3) Define Sociology
- 4) Ethics

~~XXXX~~
B.A.L L.B(Semester-I)
(FIRSTYEAROFFIVEYEARLAWCOURSE)
B. A. 104 General Principles of Sociology
(मराठीरुपांतर)

सूचना - १) भाग अ मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नासाठी १५ गुण असतील.

२) भाग ब मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्नासाठी १० गुण असतील.

३) भाग क मधील भाग क मधील प्रश्न क्र.१० चे उत्तर सूचित केल्या प्रमाणे सोडवा. १० वा प्रश्न हा १० गुणांसाठी असेल

भाग -अ (३०गुण)

(कोणतेहीदोन) २X१५ =३०

प्रश्न.१.)समाजशास्त्राचेमहत्वस्पष्टकरा.

प्रश्न.२) नियमनेआणिमुल्यविशदकरा.

प्रश्न.३) समुदाय , व्यक्तीआणिसंस्कृतीयातीलफरकाचीचर्चाकरा.

प्रश्न.४)जाती आणि वर्ग व्यवस्था सामाजिकस्तरीकरणाचाभागआहे . चर्चाकरा

भाग - ब (गुण -३०)

(कोणतेहीतीन) ३X१० =३०

प्रश्न.५) कुटुंब म्हणजे काय विषद करा व त्याचे कार्य सांगा

प्रश्न.६) सामाजिक नियंत्रण स्पष्ट करा .व त्याची साधने सांगा

प्रश्न.७) समाजांमधीलभेदविशदकरा.

प्रश्न.८) सामाजीकीकरणम्हणजेकाय ? सामाजीकीकरणाचीसाधनेस्पष्टकरा.

प्रश्न.९)सामाजिकगातिशीलतातिच्याप्रकारांसहितस्पष्टकरा.

भाग-क (गुण -१०)

(कोणतेहीदोन) ३X१० =३०

प्रश्न.१०) खालील पैकी टिपा लिहा.

अ) सामाजिकचळवळीचीव्याख्याद्या.

ब) सामाजिकनियंत्रणाचीव्याख्याद्या

क) समाजशास्त्राची व्याख्याद्या

(Total No. of Question : 07)

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

and

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A. LL.B. (Five Year Course)

CE 0201 : ENGLISH FOR LAW

(2023 Pattern) (Semester – II)

SET – B

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions to Candidates :-

- 1) Part A is for 30 Marks. Attempt any two questions out of three.
- 2) Part B is for 40 Marks.

Part - A

(2 x 15 = 30)

- Q.1 What is Language ? State the Relationship between language and law.
- Q.2 Justify the concept of meaning with its seven types.
- Q.3 Explain Non-Verbal Communication with its types.

Part – B

(4 x 10 = 40)

- Q.4 Attempt any five questions. (10)
 - i) Ex parte
 - ii) Modus operandi
 - iii) Perjury
 - iv) Alibi
 - v) Affidavit
 - vi) Trespass
 - vii) Will
- Q.5 Write a Notice to the Nokia company asking to replace the damaged battery of (10)
Your mobile handset.

OR

Write a Report on your class visit at an Orphanage institute and share your views.

Q.6 What mean by Ambiguity ? Explain its types. (10)

OR

Write a letter to the 'The Editor, Indian Express, Ahilyanagar edition complaining about your local city problems, such as internal streets, electricity, drainage etc. attracting the attention of Administration.

Q.7 Attempt any Two. (10)

1. Ex nudo pacto non oritur actio
2. Ignorantia facti excusat, ignorantia juris non excusat
3. Ubi jus ibi remedium
4. Nemo dat quod non habet

SET-2

AhmednagarJilha Maratha Vidya Prasarak Samaj's

New Law College, Ahmednagar
And

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

B.A. LL.B. I (Semester- II)
(2023 Pattern)

BA0202 Political Theories and Political Ideology

Time: 3Hours.

Max.Marks:70

Instructions to the candidates:

1) *Figures to the right indicate full marks.*

PART-A

Q1) Answer any two the following questions. (Essay type) [30]

- 1) What is mean by political theory? Discuss the types and significance of political theory.
- 2) What is mean by power? Explain the forms of power.
- 3) Discuss various theories of political obligation.
- 4) Explain rights described in the universal declaration of human rights.

PART-B

Q.2) Answer any three of the following questions. (Essay type) [30]

- 5) Explain the decline and resurgence debate of political theory
- 6) Explain Max Weber's views on authority.
- 7) Discuss Mahatma Gandhi's philosophy of satyagraha.
- 8) Explain various theories of punishment.
- 9) Explain the merits and demeritsof fascism.

PART-C

Q.10) Answer any two of the following questions. (Short notes)

[10]

- A) Concept of Equality
- B) Marxism
- C) Dr. Ambedkar's views on social justice
- D) Feminism

सेट-२

अहमदनगर जिल्हा मराठा विद्या प्रसारक समाजाचे,
न्यू लॉ कॉलेज, अहमदनगर
आणि

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. एल. एल. बी. -प्रथम वर्ष

सत्र-प्रथम

विषय- राज्यशास्त्राची मुलभूत तत्त्वे

वेळ- ३ तास

एकूण गुण- 70

भाग - अ

३०

1. राजकीय सिद्धांत म्हणजे काय? राजकीय सिद्धांताचे प्रकार आणि महत्व यांवर चर्चा करा.
2. सत्ता म्हणजे काय? सत्तेचे प्रकार स्पष्ट करा.
3. राजकीय उत्तरदायित्वाचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा.
4. मानवी हक्कांच्या जागतिक जाहीरनाम्यामध्ये वर्णन केलेले हक्क स्पष्ट करा.

भाग-ब

३०

5. उदारमतवादाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
6. मॅक्स वेबरचे अधिसत्तेविषयक विचार स्पष्ट करा.
7. महात्मा गांधीजींचे सत्याग्रहाचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा.
8. शिक्षेचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा.
9. फॅसिवादाचे गुण आणि दोष स्पष्ट करा.

1. समतेची संकल्पना
2. मार्क्सवाद
3. डॉ. आंबेडकरांचे सामाजिक न्यायविषयक विचार
4. स्त्रीवाद

New Law college, Ahilnagar

B.A. LL.B. (Semester - I)

(FIRST YEAR OF FIVE YEAR LAW COURSE)

BA 0203 Macro Economics Policies and Practices

(2023 Pattern)

Time: 3 Hours.

Max. Marks: 70

Instructions to the candidates:

- 1) Figures to the right indicates full marks.
- 2) Give Diagrams wherever necessary.

Q1) Answer the following questions (Essay Type) (Any 02) [30]

- A) What is business cycle ? Explain fiscal policy for control of business cycle.
- B) Explain in details Classical theory of employment and output.
- C) State and explain measurement methods of national income.
- D) State and explain functions of central bank along with credit control policy of central bank.

Q2) Answer the following questions (Essay type) (Any 03) [30]

- A) Explain three model of circular flow of income.
- B) Explain public expenditure in union budget.
- C) Explain absolute advantage theory of international trade.
- D) Explain multiplier and accelerator in business cycle.
- E) Compare free trade and protectionism in international trade.

Q3) Answer the following questions (short notes) (Any 02)[10]

- A) Personal Income
- B) Inflation
- C) Balance of Trade
- D) Two sector model of circular flow of Income

New Law college, Ashlanagar

बी.ए. एलएल.बी. (सेमिस्टर - पहिला)

(पाचवर्षांच्याकायद्याच्या अभ्यासक्रमाचे पहिले वर्ष)

BA 0203 समग्र अर्थशास्त्रधोरणे आणि पद्धती

(२०२३ नमुना)

वेळ: ३ तास. कमाल गुण: ७०

उमेदवारांना सूचना:

१) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

२) आवश्यक तेथे आकृती द्या.

Q1) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतीही 02) [३०]

अ) व्यवसाय चक्र म्हणजे काय? व्यवसाय चक्राच्या नियंत्रणासाठी राजकोषीय धोरण स्पष्ट करा.

ब) रोजगार आणि उत्पादनाचा शास्त्रीय सनातनी सिद्धांत पशीलवार स्पष्ट करा.

क) राष्ट्रीय उत्पन्नाच्या मोजमाप पद्धती सांगा आणि स्पष्ट करा.

ड) मध्यवर्ती बँकेच्या पत नियंत्रण धोरणासह मध्यवर्ती बँकेची कार्ये स्पष्ट करा आणि स्पष्ट करा.

Q2) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतीही 03) [३०]

अ) उत्पन्नाच्या चक्राकार प्रवाहाचे तीन क्षेत्र मॉडेल स्पष्ट करा.

ब) केंद्रीय अर्थसंकल्पातील सार्वजनिक खर्च स्पष्ट करा.

क) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा परिपूर्ण फायदा सिद्धांत स्पष्ट करा.

ड) व्यवसाय चक्रातील गुणक आणि प्रवेगक स्पष्ट करा.

ई) आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील मुक्त व्यापार आणि संरक्षणवाद यांची तुलना करा.

Q3) खालीलप्रश्नांची उत्तरे द्या (लहाननोट्स) (कोणतीही 02) [१०]

अ) वैयक्तिक उत्पन्न

ब) महागाई

क) व्यापाराचा समतोल

ड) उत्पन्नाच्या वर्तुळाकार प्रवाहाचे दोन क्षेत्रांचे मॉडेल

SET-II
B.A.LL.B(Semester-II)
B.A. 204 Theoretical Perspectives of Sociology
(2023 CBCS Pattern)

. Time:3Hours]

[Max.Marks:70]

Instructiontothecandidates:

- 1) Answer any TWO questions Form part A. Each in part A is for 15 marks.*
- 2) Answer any THREE questions from part B. Each question in part B is for 10 marks*
- 3) Answer question No.10 from part C as directed. The question No.10 is for 10 marks.*

Part A(30 Marks)

(ANY Two) (2X15=30)

- Q.1) Elaborate the Marxist Perspectives of A,R, Desai.
- Q.2) Explain Andre Beetles View on Caste and Class.
- Q.3) Explain the Marks Contributions on Dialectical Materialism.
- Q.4) What is Feminism? Explain its various types.

PartB(30Marks)

(ANYThree) (3X10=30)

- Q.5) Explain the Durkheim's view on Social Solidarity and Social Structure
- Q.6) Explain the French and Industrial Revolutions.
- Q.7) Elaborate the Significance of theories and their relationship with Law.
- Q. 8) Explain the Darwinism and super organic evolution.
- Q. 9) Explain the M..N.Srinivas Views on Caste and Social Stratification.

PartC(10Marks)

Q.10)Write thefollowingshort notes (ANYTwo) (2X5=10)

- A)Conflict School.
- B)Positivism
- C)Social Solidarity
- D)Enlightenment

Set-II

B.A.L.L.B(Semester-II)

B. A. 0204 - Theoretical Perspectives of Sociology
(2023 CBCS Pattern)

(मराठी रुपांतर)

सूचना - १)भाग अ मधील कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा .भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्नासाठी १५ गुण असतील.

२) भाग ब मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्नासाठी १० गुण असतील.

३)भाग क मधील भाग क मधील प्रश्न क्र.१० चे उत्तर सूचित केल्या प्रमाणे सोडवा. १० वा प्रश्न हा १० गुणांसाठी असेल

भाग -अ (30 गुण)

(कोणतेहीतीन) $2 \times 15 = 30$

प्रश्न.१)ऐ. आर. देसाईयांचामार्क्सवादीदृष्टीकोनविषदकरा.

प्रश्न.२)जातआणिवर्गाबाबतआंद्रेबेतलेयांचेविचारस्पष्टकरा.

प्रश्न.३) द्वंद्वत्मकभौतिकवादाबाबतमार्क्सयांचेयोगदानस्पष्टकरा.

प्रश्न.४)स्त्रीवादम्हणजेकाय ? त्यांचीविविधप्रकारसांगा.

भाग - ब (गुण -३०)

(कोणतेहीतीन) $3 \times 10 = 30$

प्रश्न.५)सामाजिकऐक्यभावआणिसामाजिकसंरचनेबाबतदुखेंमयांचादृष्टीकोनस्पष्टकरा.

प्रश्न.६)फ्रेंचराज्यक्रांतीआणिऔद्योगिकक्रांतीस्पष्टकरा.

प्रश्न.७)सिद्धांताचेमहत्वआणिकायद्याशीत्यांचासंबंधविशदकरा.

प्रश्न.८)डार्विनवादआणिजैविकउत्क्रांतीस्पष्टकरा.

प्रश्न.९)जातआणिसामाजिकस्तरीकरणबाबतएम. एन, श्रीनिवासयांचेमतस्पष्टकरा.

भाग-क (गुण -१०)

प्रश्न.१०)खालीलटिपा लिहा. (कोणतेहीदोन) $5 \times 2 = 10$

अ) संघर्षसंप्रदाय

ब) प्रत्यक्षवाद

क)सामाजिकएकात्मता

ड.)प्रबोधनकाळ

Total No. of Questions : 8]

SEAT No. :

PD1948

[Total No. of Pages : 1

[6413]-62

Second year B.A. LL.B.

CE 0301: LEGAL LANGUAGE AND LEGAL REASONING

(CBCS-2023 Pattern) (Semester - III) (Theory)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any 2 questions from part 'A' Each question in part 'A' carries 15 marks.
- 2) Answer any 4 question from part 'B' Each question in part 'B' carries 10 marks.

PART-A

[2×15=30]

- Q1)** Differentiate between Legal Language and General English. Discuss the significance of distinguishing the two in the context of legal communication.
- Q2)** Draft a will with the proper use of legal language.
- Q3)** What do you mean by Fallacy? Discuss any five types of fallacies with the help of suitable example.

PART-B

[4×10=40]

- Q4)** What is syllogism? Explain its types with suitable examples.
- Q5)** Elaborate upon the problems of legal language with the help of suitable examples.
- Q6)** What are the key qualities of a good lawyer? Discuss how these qualities enhance effective advocacy.
- Q7)** What do you mean by reasoning? Explain the inductive and deductive reasoning with suitable examples.
- Q8)** Draft a notice by a landlord to his tenant terminating the leave and license agreement.

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD1949

[Total No. of Pages : 4

[6413]-63

Second Year B.A. LL.B. (Five Years Law Course)

BA-0302 : Public Policy and Public Administration

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester- III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer question no.10 from Part C as directed. The question no.10 is for 15 marks.*

PART - A

[2×15=30]

Q1) State the meaning of Public Administration. Discuss various stages of the evolution of the discipline of Public Administration.

Q2) Explain the meaning of Judicial Administration. Write a detailed note on Ethics in Judicial Administration.

Q3) Explain in detail Max Weber's Bureaucratic Approach to study Public Administration.

Q4) What is Public Policy? State the objectives of Public Policy and discuss the difference between Policy and Rules.

PART - B

[3×10=30]

Q5) Discuss the relationship of Public Administration with Political Science.

Q6) Explain with examples the impact of Public Policies and Executive Actions on Society and Law.

P.T.O.

Q7) Discuss the Public Choice Approach to study Public Administration.

Q8) Explain the meaning of Accountability and Control in Public Administration. Discuss the Legislative Control over administration in India in detail.

Q9) Critically analyse the Scientific Management Theory given by F. W. Taylor to study Public Administration.

PART - C

[2×5=10]

Q10) Write a short note on the following. (any two).

- a) State vs Market debate
- b) Social Audit
- c) POSDCORB
- d) E-court

Total No. of Questions : 10]

PD1949

[6413]-63

Second Year B.A. LL.B. (Five Years Law Course)

BA-0302 : Public Policy and Public Administration

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester- III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
 - 3) निदेशानुसार भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्र. 10 हा एकूण 10 गुणांचा आहे.

भाग-अ

[2×15=30]

प्र.1) लोकप्रशासनाचा अर्थ स्पष्ट करा आणि लोकप्रशासन या विषयाच्या विकासाच्या टप्प्यांची चर्चा करा.

प्र.2) न्यायिक लोकप्रशासनाचा (जुडीशियल अॅडमिनिस्ट्रेशनचा) अर्थ स्पष्ट करा. 'न्यायिक लोकप्रशासनातील नैतिकता' यावर सविस्तर चर्चा करा.

प्र.3) मॅक्स वेबरच्या नोकरशाही दृष्टिकोनावर (ब्युरोक्रेटिक अप्रोचवर) तपशीलवार चर्चा करा.

प्र.4) सार्वजनिक धोरण म्हणजे काय? सार्वजनिक धोरणाची उद्दिष्ट्ये नमूद करून सार्वजनिक धोरण आणि नियम यांतील फरक स्पष्ट करा.

भाग-ब

[3×10=30]

प्र.5) लोकप्रशासनाचा राज्यशास्त्र या विषयासोबत असलेला परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

प्र.6) सार्वजनिक धोरण आणि कार्यकारी मंडळाच्या कृतीचे समाज व कायदा यांवर होणारे परिणाम उदाहरणांच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्र.7) लोकप्रशासनातील लोक पसंतीच्या (पब्लिक चॉईस) सिद्धांताची सखोल चर्चा करा.

प्र.8) लोकप्रशासनामधील उत्तरदायित्व आणि नियंत्रण यांचा अर्थ सांगा. भारतात कायदेमंडळ लोकप्रशासनावर प्रस्थापित करत असलेल्या नियंत्रणाच्या विविध तरतुदींची चर्चा करा.

प्र.9) फेडरल टेलर यांच्या लोकप्रशासनाचा अभ्यास करण्याच्या शास्त्रीय व्यवस्थापन दृष्टिकोनाचे (सायंटिफिक मॅनेजमेंट अप्रोचचे) चिकित्सक मूल्यमापन करा.

भाग - क

प्र.10) टिपा लिहा. (क्रोणत्याही दोन)

[2×5=10]

- अ) राज्यसंस्था विरुद्ध बाजार यंत्रणा
- ब) सामाजिक अंकेक्षण (सोशियल ऑडिट)
- क) पोस्टकोर्ब (POSDCORB)
- ड) इ - कोर्ट

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD1950

[Total No. of Pages : 4

[6413]-64

Second Year B.A. LL.B.

**BA-0303 : THEORIES OF DEVELOPMENT AND INDIAN ECONOMY
(2023 Pattern) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer question No.10 from Part C as directed. Each question in Part C is for 5 marks.*
- 4) *Draw a diagram wherever necessary.*

PART - A

[2×15=30]

- Q1)** What are the main challenges of economic development in India? Explain with examples.
- Q2)** Explain the concept of sustainable development. How do SDGs help in achieving it?
- Q3)** What is Schumpeter's theory of economic growth? Why is innovation important?
- Q4)** What are the main sources of agricultural credit in India? Explain with examples.

P.T.O.

PART - B

[3×10=30]

Q5) What is HDI? Discuss its three components.

Q6) What is regional disparity? Give two reasons why it happens in India.

Q7) What is corporatization of farming? Explain any two issues related to it.

Q8) What is the role of MSMEs in the Indian economy?

Q9) What is meant by inequality? How is it measured in India?

PART - C

Q10) Write short notes on any two:

[2×5=10]

- a) Food Security
- b) Public Sector Undertakings (PSUs)
- c) Happiness Index
- d) Multidimensional Poverty Index (MPI)

Total No. of Questions : 10]

PD1950

[6413]-64

Second Year B.A. LL.B.

BA-0303 : THEORIES OF DEVELOPMENT AND INDIAN ECONOMY

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणतेही दोन प्रश्न लिहा. प्रत्येक प्रश्नाला 15 गुण आहेत.
 - 2) भाग-ब मधील कोणतेही तीन प्रश्न लिहा. प्रत्येक प्रश्नाला 10 गुण आहेत.
 - 3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 मधून कोणत्याही दोन मुद्यांवर संक्षिप्त उत्तर लिहा. प्रत्येक उत्तरासाठी 5 गुण आहेत.
 - 4) आवश्यकतेनुसार आरेख काढा.

भाग-अ

[2×15=30]

प्र.1) भारताच्या आर्थिक विकासासमोरील मुख्य अडचणी कोणत्या आहेत? उदाहरणासहित समजावून सांगा.

प्र.2) शाश्वत विकास म्हणजे काय? टिकाऊ विकासासाठी SDGs (SDGs म्हणजे टिकाऊ विकासाचे उद्दिष्टे) कशी मदत करतात हे सांगा.

प्र.3) शंपेटर यांचे आर्थिक विकास सिद्धांत काय आहे? नवप्रवर्तन (innovation) को महत्त्वाचे आहे हे समजावून सांगा.

प्र.4) भारतातील कृषी पतपुरवठ्याचे मुख्य स्रोत कोणते आहेत? उदाहरणासह समजावून सांगा.

प्र.5) HDI म्हणजे काय? त्याचे तीन घटक कोणते आहेत ते स्पष्ट करा.

प्र.6) प्रादेशिक असमतोल (Regional Disparity) म्हणजे काय? भारतात तो का निर्माण होतो याची दोन कारणे सांगा.

प्र.7) शेतीचे कॉर्पोरेटकरण म्हणजे काय? त्याशी संबंधित दोन अडचणी समजावून सांगा.

प्र.8) भारताच्या अर्थव्यवस्थेत MSME चे काय महत्त्व आहे? समजावून सांगा.

प्र.9) विषमता म्हणजे काय? भारतात ती कशी मोजली जाते ते सांगा.

भाग-क

प्र.10) खालीलपैकी कोणत्याही दोन मुद्यावर संक्षिप्त नोंदी लिहा.

[2×5=10]

अ) अन्नसुरक्षा

ब) सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम (PSU)

क) आनंद निर्देशांक (Happiness Index)

ड) बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांक (Multidimensional Poverty Index)

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD-1951

[Total No. of Pages : 4

[6413]-65

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

SOCIOLOGY

BA - 0304 : Society in India

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any THREE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer question no. 10 from Part C as directed. The question no. 10 is for 10 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

Q1) Define Pluralism. Discuss the religious diversity in India.

Q2) Discuss caste stratification and class stratification in India.

Q3) Explain pre-independence and post-independence women's movement.

Q4) Discuss and differentiate between rural and urban society.

PART - B

[3 × 10 = 30]

Q5) Critically analyze the changing functions of family in India.

Q6) Define Nomadic Tribe. Explain the characteristics of Tribal Society.

Q7) Discuss the relation and role of State and Civil Society with some examples.

Q8) Discuss in detail stratification in India based on gender.

Q9) Social change is indeed a core feature of society. Explain the various factors of Social Change.

P.T.O.

PART - C

Q10) Write a short notes on (any Two)

[2 × 5 = 10]

- a) Sanskritization
- b) Civil Society
- c) Environment Movement
- d) Regionalism

Total No. of Questions : 10]

PD-1951

[6413]-65
S.Y. B.A. LL.B.
(Second Year of Five Year Law Course)
SOCIOLOGY
BA - 0304 : Society in India
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर निर्देशानुसार द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा 10 गुणांसाठी आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) बहुलवादाची व्याख्या करा. भारतातील धार्मिक विविधतेची चर्चा करा.
प्रश्न 2) भारतातील जातीचे स्तरीकरण आणि वर्ग स्तरीकरण यावर चर्चा करा.
प्रश्न 3) स्वातंत्र्यपूर्व आणि स्वातंत्र्योत्तर महिला चळवळीचे स्पटीकरण द्या.
प्रश्न 4) ग्रामीण आणि शहरी समाजाबद्दल चर्चा करा आणि फरक करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) भारतातील कुटुंबाच्या बदलत्या कार्यांचे चिकित्सक विश्लेषण करा.
प्रश्न 6) भटक्या जमातीची व्याख्या करा. आदिवासी समाजाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
प्रश्न 7) राज्य आणि नागरी समाज यांच्यातील संबंध आणि भूमिका यांची कोही उदाहरणांसह चर्चा करा.
प्रश्न 8) भारतातील लिंगभाव आधारित स्तरीकरणाची तपशीलवार चर्चा करा.
प्रश्न 9) सामाजिक बदल हे खरे तर समाजाचे मुख्य वैशिष्ट्य आहे. सामाजिक बदलाचे विविध घटक स्पष्ट करा.

भाग - क

प्रश्न 10) टिपा लिहा : (कोणतेही दोन)

[2 × 5 = 10]

अ) संस्कृतीकरण

ब) नागरी समाज

क) पर्यावरण चळवळ

ड) प्रादेशिकता

Total No. of Questions : 9]

SEAT No. :

PD1952

[Total No. of Pages : 1

[6413]-66

Second Year B.A. LL.B.

CE 0401 : LAW AND LITERATURE

(2023 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any two questions from part A.
- 2) Answer any four questions from part B.
- 3) Figures to the right indicate full marks.

PART-A

[2×15=30]

Attempt ANY TWO questions from the following:

- Q1) Discuss various ideas of what law is from the poem *Law like Love*. [15]
- Q2) Compare and contrast the characters of William Falder and Ruth Honeywell from the play *Justice*. [15]
- Q3) Describe in detail Francis Bacon's advice for the judges as far as the parties that sue and the advocates are concerned. [15]

PART-B

[4×10=40]

Attempt ANY FOUR questions from the following.

- Q4) Describe how the title *Justice* is appropriate for the play. [10]
- Q5) Draw a character sketch of Antonio. [10]
- Q6) What does the character of the Gatekeeper from the story *Before the Law* represent? [10]
- Q7) 'Still I Rise is the poem of the awakening of the oppressed'. Discuss. [10]
- Q8) Describe how Mahatma Gandhi dealt with the dilemma in the case as given in *Some Reminiscences of the Bar*. [10]
- Q9) What is the ideal of a New World Order that Labour envisions as described in *Why Indian Labour is Determined to Win the War*? [10]

* * *

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD1953

[Total No. of Pages : 4

[6413]-67

Second Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

BA-0402 : INTERNATIONAL RELATIONS

(2023 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any THREE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer question no. 10 from Part C as directed. The question no. 10 is for 10 marks.*

PART - A

[2×15=30]

Q1) Define Behavioural Actors. Discuss with appropriate examples their role in the International Relations.

Q2) Discuss the Marxist school of thought as an approach to study International Relations.

Q3) Elaborate the objectives of UN and discuss its relevance in modern times.

Q4) Explain the methods of Pacific Settlement as discussed in the UN charter.

P.T.O.

PART - B

[3×10=30]

Q5) Discuss the importance of International Relations and its relation to Law.

Q6) Discuss the General Assembly and Secretariate as the organs of the UN.

Q7) Explain in detail the structure and functions of BRICS.

Q8) Explain the causes of war with appropriate examples.

Q9) Elaborate the different types of Diplomacy.

PART - C

[2×5=10]

Q10) Write a short note on the following questions. (Any two)

- a) Significance of international peace and security.
- b) India's Nuclear Doctrine
- c) UNESCO
- d) SAARC

Total No. of Questions : 10]

PD1953

[6413]-67

Second Year B.A. LL.B. (Five Year Law Course)

BA-0402 : INTERNATIONAL RELATIONS

(2023 Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास/

[एकूण गुण : 70

- सूचना :-
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही 2 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-अ मधील प्रश्न प्रत्येक 15 गुणांसाठी असतील.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही 3 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-ब मधील प्रश्न प्रत्येक 10 गुणांसाठी असतील.
 - 3) भाग-क मधील कोणत्याही 2 प्रश्नांची उत्तरे लिहा. भाग-क मधील प्रश्न प्रत्येक 5 गुणांसाठी असतील.

भाग-अ

[2×15=30]

प्र.1) वर्तणुकीय घटकांची व्याख्या करा. आंतरराष्ट्रीय संबंधांमध्ये त्यांची भूमिका योग्य उदाहरणांसह चर्चा करा.

प्र.2) आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अभ्यास करण्यासाठी मार्क्सवादी विचारसरणीचा दृष्टिकोन काय आहे यावर चर्चा करा.

प्र.3) संयुक्त राष्ट्रांची उद्दिष्टे स्पष्ट करा आणि आधुनिक काळात त्याची प्रासंगिकता यावर चर्चा करा.

प्र.4) संयुक्त राष्ट्रांच्या सनदेत चर्चा केलेल्या पॅसिफिक सेटलमेंटच्या पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.5) आंतरराष्ट्रीय संबंधांचे महत्त्व आणि कायद्याशी त्याचा संबंध यावर चर्चा करा.

प्र.6) संयुक्त राष्ट्रांच्या अवयव म्हणून महासभा आणि सचिवालय यांची चर्चा करा.

प्र.7) ब्रिक्सची रचना आणि कार्ये सविस्तरपणे स्पष्ट करा.

प्र.8) योग्य उदाहरणांसह युद्धाची कारणे स्पष्ट करा.

प्र.9) राजनैतिकतेचे (Diplomacy) विविध प्रकार स्पष्ट करा.

प्र.10) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टिपा लिहा :

- अ) आंतरराष्ट्रीय शांतता आणि सुरक्षिततेचे महत्त्व स्पष्ट करा.
- ब) भारताचा अणु सिद्धांत स्पष्ट करा.
- क) युनेस्को (UNESCO)
- ड) सार्क (SAARC)

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD-1954

[Total No. of Pages : 4

[6413]-68

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

BA - 0403 : Law and Economics

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any THREE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer question no. 10 from Part C as directed. The question no. 10 is for 10 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1) Discuss the key features and impact of the Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act, 2005, in addressing rural unemployment and poverty in India.
- Q2) Explain the origin and development of Law and Economics and analyse the interrelationship between the two disciplines.
- Q3) What is Competition law? Discuss with appropriate examples economic analysis of Competition law.
- Q4) Explain how adoption of New Economic Policy affects Law and Legislation formation and implementation in India.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5) What is the Coase theory of Property and Liability, discuss in detail.
- Q6) Explain the provisions and significance of the Foreign Exchange Management Act. (FEMA), 1999.
- Q7) Discuss National Social Assistance Program in detail.

P.T.O.

Q8) Discuss the importance of studying economics for future lawyers.

Q9) How does Economic Analysis of Criminal Law help in understanding crime and punishment Discuss with relevant examples.

PART - C

Q10) Write a short note on the following. (Any Two)

[2 × 5 = 10]

- a) Agriculture Produce Market Committee.
- b) Economic Analysis of Law
- c) Property law
- d) Fugitive Economic Offenders Act, 2018

Total No. of Questions : 10]

PD-1954

[6413]-68
S.Y. B.A. LL.B.
(Second Year of Five Year Law Course)
BA - 0403 : Law and Economics
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर निर्देशानुसार द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा 10 गुणांसाठी आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) भारतातील ग्रामीण बेरोजगारी आणि पारिबी दूर करण्यासाठी महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा, 2005 ची प्रमुख वैशिष्ट्ये आणि परिणाम यावर चर्चा करा.
- प्रश्न 2) कायदा आणि अर्थशास्त्राची उत्पत्ती आणि विकास स्पष्ट करा आणि दोन्ही विषयांमधील परस्परसंबंधांचे विश्लेषण करा.
- प्रश्न 3) स्पर्धा कायदा म्हणजे काय? स्पर्धा कायदाचे आर्थिक विश्लेषण योग्य उदाहरणांसह करा.
- प्रश्न 4) नवीन आर्थिक धोरणाचा अवलंब भारतातील कायदा आणि कायदे निर्मिती आणि अंमलबजावणीवर कसा परिणाम करतो ते स्पष्ट करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) मालमत्ता आणि दायित्वाचा कोएस (Coase) सिद्धांत काय आहे, तपशीलवार चर्चा करा.
- प्रश्न 6) परकीय चलन व्यवस्थापन कायदा (FEMA), 1999 च्या तरतुदी आणि महत्व स्पष्ट करा.
- प्रश्न 7) राष्ट्रीय सामाजिक सहाय्य कार्यक्रमाची सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 8) भविष्यातील वकिलांसाठी अर्थशास्त्राचा अभ्यास करण्याचे महत्त्व चर्चा करा.

प्रश्न 9) गुन्हेगारी कायद्याचे आर्थिक विश्लेषण गुन्हा आणि शिक्षा समजून घेण्यास कशी मदत करते संबंधित उदाहरणांसह चर्चा करा.

भाग - क

प्रश्न 10) खालील गोष्टींवर एक छोटीशी नोंद लिहा. (कोणतेही दोन)

[2 × 5 = 10]

अ) कृषी उत्पन्न बाजार समिती

ब) कायद्याचे आर्थिक विश्लेषण

क) मालमत्ता कायदा

ड) फरार आर्थिक गुन्हेगार कायदा, 2018

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PD-2874

[Total No. of Pages : 4

[6413]-69

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

BA - 404 : SOCIAL RESEARCH METHODS

(2023 CBCS Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any THREE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer question No.10 from Part C as directed. The question No.10 is for 10 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1) Ethics and Values plays a very significant role while conducting the research. Illustrate this statement addressing some important principles and examples associated with the same.
- Q2) What is the significance of social research? What are the different types of social research?
- Q3) Define Sampling method? Explain in detail its various types.
- Q4) What is Interview method? Explain its characteristics, advantages and limitations.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5) State the differences between primary and secondary sources of data collection with some examples.
- Q6) Define Hypothesis? What are the characteristics of hypothesis?
- Q7) Elaborate the philosophy of Positivism in social research.
- Q8) Difference between Quantitative and Qualitative research.
- Q9) Write the importance of writing a good report for research.

P.T.O.

PART - C

Q10) Write Short Notes on (any two) :

[2 × 5 = 10]

- a) Pure and Applied research
- b) Use of computer in social research
- c) Survey method
- d) Qualitative Research

Total No. of Questions : 10]

PD-2874

[6413]-69

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

BA - 404 : सामाजिक संशोधन पद्धती

(2023 CBCS Pattern) (Semester - IV)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांसाठी आहे.
- 2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांसाठी आहे.
- 3) भाग क मधील प्रश्न क्र. 10 चे उत्तर निर्देशानुसार द्या. प्रश्न क्र 10 हा 10 गुणांसाठी आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) संशोधन करताना नीतिमत्ता आणि मूल्ये खूप महत्त्वाची भूमिका बजावतात. या विधानांशी संबंधित काही महत्त्वाची तत्त्वे आणि उदाहरणे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 2) सामाजिक संशोधनाचे महत्त्व काय आहे? सामाजिक संशोधनाचे विविध प्रकार कोणते आहेत?
- प्रश्न 3) नमुना पद्धतीची व्याख्या सांगा? त्याचे विविध प्रकार सविस्तरपणे सांगा.
- प्रश्न 4) मुलाखत पद्धत म्हणजे काय? त्याची वैशिष्ट्ये, फायदे आणि मर्यादा स्पष्ट करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) काही उदाहरणांसह प्राथमिक आणि दुय्यम माहिती संकलन स्रोतांमधील फरक सांगा.
- प्रश्न 6) गृहीतके परिभाषित करा? गृहीतकांची वैशिष्ट्ये कोणती?
- प्रश्न 7) सामाजिक संशोधनातील सकारात्मकतेचे तत्वज्ञान विस्तृत करा.
- प्रश्न 8) संख्यात्मक आणि गुणात्मक संशोधनातील फरक.
- प्रश्न 9) संशोधनासाठी चांगला अहवाल लिहिण्याचे महत्त्व लिहा.

प्रश्न 10) लघुटिपा लिहा (कोणत्याही दोन) :

- अ) मूलभूत आणि उपयोजित संशोधन
- ब) सामाजिक संशोधनात संगणकाचा वापर
- क) सर्वेक्षण पद्धत
- ड) गुणात्मक संशोधन

ॐॐॐ